

Sorius Samura tallensi kotimaansa kauhut

TEKSTI JA KUVAT: RISTO RUMPUNEN

Sorius Samura oli yksi nelihenkisestä kuvausryhmästä, joka pidätettiin Liberiassa kuvauskeikalla, kuten Suomenkin sanomalehdet syksyllä raportoivat. Jo ennen sitä Samura oli tunnettu nimi maailman uutistoimituksissa. Miehen vanhassa kotimaassaan Sierra Leoneassa kuvaama dokumentti Cry Freetown on herättänyt valtavan kohun maailmalla.

Kun näin ensimmäisen kerran Cry Freetown -dokumentin minusta tuntui kuin olisin pidätelty henkeäni 27 minuuttia. Keskellä Sierra Leonen sisällissotaa kuvatun materiaalin julmuus on sokeeraavaa. Julmuus ei kuitenkaan tee Samuran tarinasta henkeäsalpaavan koskettavaa. Tarinan

tunteellinen voima syntyy siitä kun Samura palaa dokumentissa vuosi tapahtumien jälkeen kuvauspaikoille ja tapaa kuvaamiaan ihmisiä, joihin kohdistuvan julmuuden hänen kameransa on tallentanut.

Samuran kuvaamalla videolla näytetään YK-sotilaita pahoinpitelemässä puolustuskyvötöntä pikkupoikaa; kapinallisia ampumassa ih-

Pakosti herää kysymys, miksi kuvaaja menee mukaan sellaisiin tilanteisiin ja tallentaa sen kameralla? Samura vastaa kysymykseen pehmeällä äänellä. Hän ei selittele eikä kiertele: - En minä olisi niihin tilanteisiin mennyt ja kuvannut sellaista materiaalia ellei kyseessä olisi ollut minun oman kansani kohtalo.

Ei mikään Rambo

Jotkut sotakuvaajat haluavat esittää sankaritoimittajia tai Ramboja, mutta sellaista ei Samurasta saa millään. Hän näyttää enemmän leppoisalta leipurilta kuin kovaksikeitetyltä toimittajalta. Alunperin hänen motiivinsa julmien kuvien tallentamiseen ei ollut raha, maine eikä jännitys vaan halu ottaa selvälle, mitä maassa tapahtui.

- Kun menin opiskelujen jälkeen takaisin Sierra Leoneen opettamaan televisiotyötä Unescon myöntämän tuen turvin kuulin kamalia tarinoita siitä, miten kapinalliset katkaisivat pikkulapsilta jalkoja ja käsiä, ja miten ihmisten päitä oli leikattu irti ja laitettu puihin roikkumaan maaseudulla.

- Kukaan ei uskonut tarinoiden olevan totta. Monet pitivät niitä propagandana. Tiedonvälitys ja televisio eivät toimineet enää silloin kun sota alkoi vuonna 1991 eikä kukaan tietänyt, mitä maaseudulla todellisuudessa tapahtui. En uskonut tarinoita itsekään.

- Velvollisuuteni oli ottaa asiasta selvää ja näyttää se ihmisille. Menin maaseudulle ja keräsin kaikkia sitä kamalaa, mitä oli tapahtunut.

Sitten näytin kuvat ihmisille ilmaiseksi elokuvateattereissa. Vasta sen jälkeen ihmiset pystyivät uskomaan sen todeksi.

Kuvat ovat jatkaneet maailmalla. Niiden julmuudet huolimatta jopa arkipäivä on pidetty CNN esillä. Monet muutamat tekivät samoin, koska ne pitävät tarinan kertomista välttämättömänä.

Samura kertoo näkevänsä tapahtumista edelleen painajaisina: - Julmuudet ovat alkaneet ahdistaa minua vasta jalkokäteen. Niitä kuvataksa on kuin olisi soksa, josta yrittää selvittää. Mutta minun velvollisuuteni oli tallentaa.

